

Handläggare
Gunilla Olofsson
Telefon: 08-508 25 605

Till
Socialnämnden

Yttrande över revisionsrapport " Samverkan kring barn som far illa eller riskerar att fara illa"

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som yttrande över revisionsrapporten.
2. Omedelbar justering

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Revisionskontoret har genomfört en uppföljande granskning av samverkan kring barn som far illa eller riskera fara illa utifrån socialtjänst- och skollagens krav samt stadens riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Granskningen har avgränsats till utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Farsta samt två grundskolor. Syftet med granskningen har varit att bedöma om fullmäktiges riktlinjer följs och hur samverkan fungerar mellan skolan och socialtjänsten. Den sammanfattande bedömningen är att samverkan fungerar bättre än vid revisionskontorets granskning 2011. Dock finns områden som kan förbättras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av strategiska enheten inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 november 2015.

Bakgrund

Revisionsrapporten ”Samverkan kring barn som fara illa eller riskerar att fara illa – en uppföljning” har överlämnats till socialnämnden, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Farsta för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till revisorsgrupp 1 senast den 27 november 2015.

Ärendet

För att säkerställa att en likvärdig samverkan sker mellan skola och socialtjänst över hela staden har riktlinjer för samverkan tagits fram (beslut i kommunfullmäktige juni 2010). Riktlinjerna omfattar samverkansformer, samverkansområden med förslag till samverkansöverenskommelse mellan stadens skolor och stadsdelsnämndernas verksamheter samt ett kompletterande stödmaterial. Stödmaterialet har reviderats ett antal gånger och den senaste versionen är från juni 2015.

Stadsrevisionen har under 2015 genomfört en uppföljande granskning av samverkan kring barn som far illa eller riskerar fara illa med utgångspunkt från socialtjänstlagens och skollagens krav samt stadens riktlinjer. Tidigare granskning gjordes 2011. Granskningen år 2015 har avgränsats till utbildningsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Farsta samt två grundskolor. Syftet med granskningen har varit att bedöma om riktlinjerna har implementerats och följs samt hur samverkan fungerar mellan skolan och socialtjänsten.

Granskningen har utgått från nedanstående frågeställningar:

- Har fullmäktiges övergripande riktlinjer omsatts i lokala överenskommelser i enlighet med fullmäktiges riktlinjer?
- Fungerar samverkan i enlighet med fullmäktiges beslut och övriga riktlinjerna?
- Följs resultatet av samverkan upp?

Resultat av granskningen

Båda berörda stadsdelsnämnderna har fattat beslut om lokala samverkansöverenskommelser som omfattar formerna för samverkan, samverkansområden och ansvarsfördelning mellan skola och socialtjänst. Överenskommelserna är undertecknade av bl.a. rektorer inom stadsdelsområdet, grundskolechef och stadsdelarnas förvaltningschefer. Farsta stadsdelsnämnd reviderade sin överenskommelse senast 2012 och en ny revidering planerades under hösten 2015. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd hade inte reviderat överenskommelsen sedan 2010, men en revidering pågick vid tidpunkten för granskningen.

Antalet inkomna anmälningar, enligt 14 kapitlet 1 § socialtjänstlagen, har enligt stadsdelsnämnderna ökat kontinuerligt under de senaste åren. Återkoppling till skolor om att en anmälan har inkommit sker i de flesta fall och anmälningsmöten sker när det bedömts som lämpligt. Rutiner finns också för konsultationer.

Arbetet med att få de fristående grundskolorna att samverka med socialtjänsten beskrivs av nämnderna som problematisk. Båda stadsdelsnämnderna har informerat eller erbjudit information till de fristående skolorna om att de kan kontakta socialtjänsten samt när och hur de ska göra en orosanmälan.

De granskade grundskolorna bekräftar stadsdelsnämndernas bedömningar om förbättringar avseende återkopplingar från socialtjänsten och genomförandet av s.k. anmälningsmöten. Brister som skolorna tar upp handlar om svårigheter att få information om vem som är ansvarig socialsekreterare för det anmälda barnet eller ungdomen samt att skolorna saknar en kontaktperson att vända sig till inom socialtjänsten kring samverkansfrågor.

I rapporten konstateras att informationen om det kompletterande stödmaterialet bör förbättras till berörd personal inom både skola och stadsdelsnämnder.

Vid granskningen 2011 konstaterades att arbetet med att implementera de nya riktlinjerna var i ett inledande skede och att t.ex. fristående förskolor och skolor ingick inte i en strukturerad samverkan. Utbildningsförvaltningen har bjudit in fristående skolor till informationsmöten om riktlinjerna och samverkansöverenskommelserna, men intresset har varit begränsat.

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen ansvarar gemensamt för att stödmaterialet revideras och hålls aktuellt. En revidering av materialet genomfördes senast juni 2015. Varken socialnämnden eller utbildningsnämnden har ett formellt ansvar för att följa upp samverkan och hur riktlinjerna följs. Ingen av de granskade stadsdelsnämnder genomför någon systematisk uppföljning av hur riktlinjerna följs eller vilket resultat samverkansöverenskommelsen haft för den lokala samverkan. Enligt intervjuade personer från utbildningsnämnden och socialnämnden bör en modell för uppföljning av samverkan utvecklas.

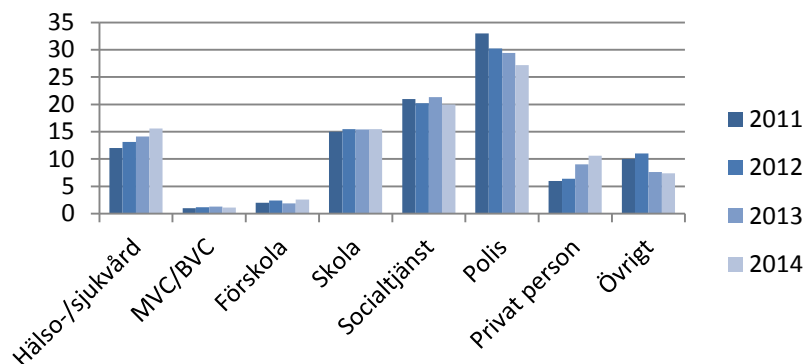
Med hänvisning till granskningens resultat ges följande rekommendationer:

- Stadsdelsnämnderna bör i samverkan med utbildningsnämnden följa upp samverkan mellan skola och socialtjänst.
- Stadsdelsnämnderna bör revidera sina lokala samverkansöverenskommelser i samband med att revidering av stödmaterialet sker för att bl.a. försäkra sig om att innehållet i överenskommelserna är aktuellt och uppdaterat med eventuella social- och skollagsförändringar.
- Stadsdelsnämndernas insatser för att inkludera fristående skolor i samverkan bör ses över för att öka antalet fristående skolor som samverkar med socialtjänsten.
- Socialnämnden bör fortsätta informera om stödmaterialet till stadsdelsnämnderna.
- Stadsdelsnämnderna bör i större utsträckning försäkra sig om att berörd personal känner till stödmaterialet.
- Stadsdelsnämnderna bör förtydliga vem som är ansvarig kontaktperson gentemot skolorna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Antal inkomna anmälningar enligt 14 kapitlet 1 § socialtjänstlagen om barn som far illa eller riskerar att fara illa, har under de senaste fem åren kontinuerligt ökat och uppgick 2014 till totalt 17 701 anmälningar. Andelen inkomna anmälningar från förskola/skola har dock legat på en relativt konstant nivå under åren (se nedanstående diagram)

Andel (procent) anmälningar per kategori uppgiftslämnare av totalt inkomna anmälningar

Källa: socialtjänstrapporten 2014

Förvaltningen instämmer i huvudsak med revisionskontorets synpunkter. Förvaltningens bedömning är att riktlinjer och det utarbetade stödmaterialet utgör en positiv grundförutsättning för arbetet med samverkan kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa. Förvaltningen informerar om och hänvisar till både riktlinjerna och stödmaterialet i olika sammanhang för att stärka betydelsen av samverkan kring målgruppen.

I staden pågår ett utvecklingsarbete både på stadsövergripande och lokal nivå, där stort fokus har lagts på placerade barns och ungdomars skolgång. Rutiner har utarbetats kring en sammanhållen skolgång i samverkan med Statens institutionsstyrelse (SiS) för ungdomar som är placerade på något av SiS särskilda ungdomshem. Projektet SkolFam har som mål att barn 6-12 år placerade i familjehem ska nå goda utbildningsresultat och därmed få möjlighet till goda uppväxtvillkor och livschanser. Utvecklingsarbete pågår också kring hur skola och socialtjänst kan samverka kring elever med hög skolfrånvaro.

I rapporten konstateras att uppföljning är en väsentlig del i all verksamhet och i synnerhet där verksamheten kräver att samverkan sker mellan olika myndigheter. Förvaltningen instämmer i bedömningen att en systematisk uppföljning är nödvändig för att identifiera utvecklingsområden i syfte att förbättra både samverkan och verksamheten.

Förvaltningen kommer ta initiativ till, att i samverkan med utbildningsförvaltningen och representanter från några stadsdelsförvaltningar, ta fram ett förslag till uppföljningsmodell. I

arbetet ska i samverkan med stadsledningskontoret också tas fram
förslag på indikator för uppföljning av samverkan.

Bilagor

1. Revisionsrapport 4/2015: Samverkan kring barn som far illa
eller riskerar att fara illa – en uppföljning